

OPZET REACTIE VERWEERSCHRIFT MINISTER EZ d.d. 3 februari 2017

Resume van hetgeen is besproken in de kopgroep woensdag 22 februari jl inclusief de reactie en voorzet van (10)(2e)

- Schriftelijke reactie bij voorkeur!
- Daarin volgen van een rode draad met aantal thema's (zie hierna) en overige issues meenemen ter zitting om de zogeheten keteltjes op het vuur te houden!
  - *Uitgangspunt is dat ik herhaling zou willen voorkomen. Less is more. Onze reactie wordt krachtiger, naarmate die meer de kern raakt.*
  - Kern is ons inziens het aanvechten van de termijn van 5 jaar waarop het instemmingsbesluit is gebaseerd. **Actiehouder:** (10)(2e)
- Voorkeur om met een Inleiding te starten;
  - a. De Minister schetst een te optimistisch beeld; op zich is het juist dat de seismiciteit lijkt te zijn afgenomen en het systeem regelbaar lijkt te zijn.
  - b. Dat neemt niet weg dat de gevolgen voor de regio nog steeds enorm zijn;
- Voorgestelde thema's voor schriftelijke reactie, waarbij herhaling niet helemaal is uit te sluiten;
  - 1) Volgens minister neemt het seismisch niveau af; Op verschillende plaatsen in het verweerschrift stelt de Minister (bijvoorbeeld bladzijden 17, 21, 46, 47) dat wordt uitgegaan van een extra reductie in seismiciteit en dus minder kans op (ernstige) schade. Klopt dat? Zo nee, kunnen wij aannemelijk maken – onder verwijzing naar rapporten (welke?) – dat dat niet juist is?; Actiehouder: (10)(2e)
  - 2) Schade voorkomen: de Minister lijkt nog steeds uit te gaan van een zeer beperkt "schade" begrip. Op bladzijde 48 van het verweerschrift stelt hij zelfs dat het begrip "schade"(uit artikel 36 Mbw?) moet worden uitgelegd overeenkomstig de regels van het BW. Het zou dan alleen gaan om materiële schade; Mijnbouwwet hanteert toch een 'breder' begrip van schade? Actiehouder: (10)(2e)
  - 3) In het verlengde daarvan tav Risiconormering: de Minister lijkt de begrippen "voorkomen van schade" en "maatschappelijk risico" (bladzijde 25 e.v.) te reduceren tot het kunnen voldoen aan een overlijdensrisiconorm. Zie ik het goed, dan gaat ook de nog te ontwikkelen norm voor het maatschappelijk risico (artikel 8 van het Instemmingsbesluit) uit van zo'n overlijdensrisiconorm (?). Daarmee kent de Minister onvoldoende gewicht toe aan andere schade (emotioneel, psychisch, imago) dan schade die bestaat uit overlijdensrisico's; Actiehouder: ? (10)(2e)
  - 4) Versterkingsopgave; op bladzijde 37 van het verweerschrift geeft de Minister eerlijk toe dat niet helder is hoeveel woningen versterkt moeten worden en wanneer dat gebeurt. Dat wijkt af van de overweging (op bladzijde 20) uit het Instemmingsbesluit. Daar staat, althans wordt de suggestie gewekt, dat de versterkingsopdracht binnen een termijn van vijf jaar wordt voltooid, overeenkomstig de toezegging van het kabinet. Als die vijf jaar, die ten tijde van het Instemmingsbesluit leidend was, niet wordt gehaald, moet dat consequenties hebben voor het Instemmingsbesluit. De termijn van 5 jaar die opgevoerd wordt in relatie tot het voltooien van de versterkingsopgave vraagt bijzondere aandacht. Actiehouder: (10)(2e)

- 5) Vlakke winning: de Minister meent dat bij vlakke productie seismiciteit nog verder afneemt. Vlakke winning wordt voorgeschreven in artikel 4 van het Instemmingsbesluit (althans voor de basisproductie van 24 miljard Nm³ per gasjaar; niet voor de extra productie uit de leden 2 en 3 van artikel 2); Zijn wij het er mee eens dat vlakke winning tot minder seismiciteit leidt? En vlakke winning dus een betere cq veiliger situatie creëert. Hoe staat het met de optimale clusterverdeling van de productie. **Actiehouder:** (10)(2e)
- 6) Leveringszekerheid: liefst met nieuwe en harde gegevens aantonen dat redelijkerwijs te verwachten valt dat de vraag naar laagcalorisch gas in de periode tot 2021 zal afnemen. **Actiehouder:** (10)(2e)

!!! Voor het overige is het van belang het verweerschrift zorgvuldig te screenen op:

- *feitelijke onjuistheden. Waar mogelijk moeten wij die benoemen en aantonen dat de Minister het bij het verkeerde eind heeft. Dus graag stellingen van de Minister die feitelijk onjuist zijn – dus niet waarover wij een andere mening hebben – benoemen;*
- (10)(2e): Let goed op de redeneerlijnen van de minister op de thema's mbt consistentie, toets deze en denk hierop door.
- *mogelijk nieuwe rapporten, cijfers, analyses etc. (bijvoorbeeld over leveringszekerheid, seismiciteit etc.). Ook al toetst de rechter ex tunc (dat wil zeggen met terugwerkende kracht), dat hoeft ons er niet van te weerhouden nieuwe feiten en gegevens te noemen.*
- Denk aan bronvermelding

Werkwijze: Thema's worden toebedeeld aan actiehouders, zie voorstel in het rood. Concept teksten mailen aan (10)(2e) en kopgroep. Iedereen leest constructief mee en reageert daar waar nodig.

De cursief gedrukte teksten zijn afkomstig van (10)(2e). Hij probeert het volgende overleg aan te sluiten om eventueel daar waar gewenst toelichting te geven of te concretiseren.